

Бойчук Денис Миколайович
Луганський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМА ПЛАСТИКОВОГО СМІТТЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Винахід пластика дав великий прорив в економіці. Пластик – це дуже дешевий матеріал для виробництва, завдяки якому продукція стала дешевше та попит на неї зріс. Але пластикове виробництво несе за собою багато негативних наслідків, які досі намагаються вирішити вчені.

Пластик використовується у всьому: виробництво іграшок, посуду, тари, інструменти та іншої побутової продукції. Біля 30-50% всієї продукції використовується повторно, інша продукція потребує утилізації. Відсутність утилізації пластику приводить до забруднення навколишнього середовища, загибелі диких тварин, отруєння природи.

Використовувати пластик повторно дуже небезпечно, оскільки він виділяє отруйні речовини, які шкідливі як для людини так і для навколишнього середовища.

Перед людством стоїть питання, як позбутися пластикового сміття? Це питання починає турбувати кожную людину, яка думає про майбутнє своєї планети. Зараз є багато роздумів про вирішення цієї проблеми. Спалення пластику – це дешеве рішення, але при цьому в навколишнє середовище потрапляють отруйні речовини. А переробка пластику потребує більших фінансових, матеріальних та інших витрат. Переробка пластику дещо призупинить зростання кількості пластикових відходів, але пластик і надалі буде складати 50-70% ринку тари.

Таким чином, дієвим механізмом боротьби із цією проблемою є заборона використання пластику в певній сфері. Можна заборонити використання пластику на законодавчому рівні. Але і цього кроку буде не достатньо – треба розробити альтернативу пластику.

Зараз вже існують біологічні пакети, які швидко розкладаються та не несуть за собою шкідливих наслідків, але це виробництво дорожче. Але якщо винайти новий дешевий та якісний матеріал, то з роками проблему пластикового сміття та впровадження «чистих» матеріалів можна вирішити. Одноразові пляшки можна замінити зручними та багаторазовими. Пластикові пакети й зараз можна замінити на зручні сумки.

Отже, «проблему пластику» потрібно вирішувати за комплексного підходу у невідкладному порядку, бо з кожною хвилиною з'являється більше 1 млн. пластикового сміття та екологічний стан планети стрімко погіршується.

Левенець Марія Михайлівна
Запорізький національний університет

МАТЕРІАЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Інститут матеріальної відповідальності державних службовців є одним із елементів забезпечення дисципліни. Адже така відповідальність настає тільки у випадках порушення державними службовцями службової дисципліни, а саме – заподіяння фізичним або юридичним особам матеріальної чи моральної шкоди незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю під час здійснення своїх повноважень.

Для нашої держави актуальним постає питання зарубіжного досвіду відносно матеріально-правової відповідальності державних службовців за кордоном в контексті євроінтеграційного процесу вступу України в європейський простір.

Проблемними питаннями матеріально-правової відповідальності державних службовців в Україні висвітлені в чисельних публікаціях авторами яких є: Т. О. Коломоець, Н. Б. Болотіна, О. А. Абрамова, А. О. Гришковець, не мало доктринальних думок з приводу настання такої відповідальності, які приділили увагу питанню зарубіжній практиці державної служби в Федеративній Республіці Німеччина звертались В.Граждан, В.Черепанов, С.Черноног [4, с. 130].

В Німеччині державні службовці, як стверджує аналітичний підхід В. Граждан, загалом поділяються на три підрозділи: 1) чиновники, 2) службовці, 3) робітники державних установ, прикладом є чиновники державного апарату, суді, а також викладачі вищих навчальних закладів, учителі, лікарі, працівники пошти, залізниці, державних банків. Коли чинне законодавство України яскраво виділяє в ст. 3 ч. 2 ЗУ «Про державу службу» [2], що державними службовцями є: секретаріат Кабінету Міністрів України; міністерства та інших центральних органів виконавчої влади; місцеві державні адміністрації; органи прокуратури; органи військового управління; закордонні дипломатичні установи України; державні органи, особливості проходження державної служби в яких визначені статтею 91 цього Закону; інші державні органи [2].

Слід зазначити, що В Німеччині державна служба займає перші місця в Європі та дійсно знаходиться на професійному рівні. Та визначений порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної та матеріальної відповідальності у Федеративній Республіці Німеччина регулюється Федеральним дисциплінарним статутом Федеративної Республіки Німеччина від 09 липня 2001 року [1; 3]. Цей тезис яскраво знаходить своє підтвердження особливостей притягнення до матеріальної відповідальності державних службовців в Україні відповідно до ст. 80-82 ЗУ «Про державну службу» де чітко визначені суб'єкти матеріальної відповідальності [2].

Не менш цікавим є також порівняльний аналіз дисциплінарних покарань в кранах. Законодавець в Німеччині чітко висвітлює що до державних службовців згідно із статутом можуть застосовуватись такі види дисциплінарних стягнень: 1) догана; 2) штраф; 3) скорочення заробітної плати; 4) зниження в посаді; 5) звільнення з посади державної служби, а дисциплінарними заходами щодо державних службовців, які вийшли на пенсію, є: 1) зменшення пенсії; 2) позбавлення пенсії [5]. Аналіз норм зарубіжного досвіду дозволяє судити, що в Україні дисциплінарних стягнень в двічі менше, законодавець виділяє такі: 1) зауваження; 2) догана; 3) попередження про неповну службу відповідність; 4) звільнення з посади державної служби [2].

Законодавство ФРН досить детально регулює службові правопорушення, які належать питанням про міру покарання. При цьому враховується не лише саме правопорушення, але й службова поведінка особи під час здійснення посадових обов'язків. У разі вчинення дрібних порушень державному службовцю призначається грошовий штраф. У разі якщо проти службовця проводиться кримінальне розслідування, дисциплінарне переслідування відкладається до завершення розгляду кримінальної справи. Сам же службовець має право подати скаргу до Федерального дисциплінарного суду, що знаходиться у Франкфуртіна-Майні [1; 7].

Специфікою українського законодавства є те, що саме державний службовець зобов'язаний відшкодувати державі шкоду, заподіяну внаслідок неналежного виконання ним посадових обов'язків. Так, згідно зі статтею 56 Конституції України кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень. Якщо в Україні державний службовець здійснив правопорушення то для відшкодування шкоди керівник державної служби вносить державному службовцю письмову пропозицію, в якій зазначаються розмір, порядок і строки відшкодування шкоди, а також обставини, що стали підставою для відшкодування. Державний службовець повинен дати відповідь на пропозицію про добровільне відшкодування шкоди у письмовій формі. Та у разі ненадання державним службовцем відповіді на пропозицію про добровільне відшкодування шкоди, відмови від відшкодування шкоди чи невідшкодування шкоди до зазначеного у пропозиції строку керівник державної служби може звернутися з позовом про таке відшкодування до суду. Та не менш важливим є те, що під час стягнень дисциплінарної чи матеріальної шкоди на державного службовця не поширюються заходи заохочення [2; 6 с. 327].

Оскільки матеріальна та моральна шкода заподіюється державним службовцем особисто (порушення своїх посадових обов'язків), держава наділяється правом зворотної вимоги до цієї посадової особи за відшкодовану нею шкоду. Ця норма частини другої ст. 80 ч. 13У «Про державну службу» цілком відповідає змісту норми частини четвертої статті 1191 Цивільного

кодексу України, відповідно до якої держава, територіальні громади, відшкодувавши шкоду, завдану посадовою, службовою особою внаслідок незаконно прийнятих рішень, дій чи бездіяльності відповідно органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, мають право зворотної вимоги до винної особи у розмірі виплаченого відшкодування (крім відшкодування виплат, пов'язаних із трудовими відносинами та відшкодуванням моральної шкоди) [5, с. 52].

Таким чином можна дійти висновку, що враховуючи зарубіжний досвід в питанні матеріально-правової відповідальності державних службовців на прикладі Німеччини можна акцентувати увагу на прийнятті єдиного статуту та особливостей застосування стягнень та розроблену програму розгляду неетичної поведінки державних службовців у робочий час, а також створення механізму поведінки державного службовця, що може бути корисним для врегулювання норм в Україні.

Список використаних джерел

1. Основний закон Федеративної Республіки Німеччина від 23 травня 1949 року (з наступними змінами і доповненнями) URL: www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/gg/gesamt.pdf.
2. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року (з наступними змінами та доповненнями) ст. 66, 80-82. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
3. Федеральний дисциплінарний статут Федеративної Республіки Німеччина від 09 липня 2001 року (з наступними змінами та доповненнями) URL: <http://www.gesetzeim-internet.de/bdg/BJNR151010001.html>.
4. Зеленський В.М. Особливості правового регулювання конкурсного відбору на державну службу за трудовим законодавством європейських країн. В.М. Зеленський. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2015. № 32. С. 129–132.
5. Європейський досвід державного управління: Курс лекцій. Уклад.: О. Ю. Оржель, О. М. Палій, І. В. Кравчук та ін. К.: Вид-во НАДУ, 2007. 76 с.
6. Черноног Є.С. Державна служба: історія, теорія, практика: навч. посіб. Є.С.Черноног. К.: Знання, 2008. 458 с.
7. Підготовка державних службовців за кордоном. Режим доступу: <http://www.guds.gov.ua/control/uk/publish/article>

Осідак Ангеліна Андріївна

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

КОНЦЕПТ ФЕМІНІЗМУ В ПОЛІТИЧНІЙ ТЕОРІЇ КАРЛА МАРКСА

Розвиток суспільства, його стабільність або дефініції тісно пов'язані з розвитком особистості взагалі і особистостей жінки та чоловіка зокрема. Стратегія розвитку ХХІ століття спрямована на утвердження основ гендерної рівноваги, гендерної демократії, статевої збалансованості в суспільстві.

Без демократичного розвитку особистості як чоловіка, так і жінки неможлива демократизація всіх сфер світобачення. Система волевиявлення обох статей – чоловіків і жінок як рівних у правах та можливостях, що закріплені законодавчо й забезпечені реально у політико-правових принципах, діях, розбудові громадських і державних структур з урахуванням гендерних інтересів має стати основою функціонування суспільства в третьому тисячолітті.

В загальну систему функціонування суспільства (mainstream) повинні бути включені критерії рівності між чоловіком і жінкою або питання про перспективи жінок. Концепція комплексного підходу до проблеми рівності жінки і чоловіка, концепція «mainstreaming» є стратегічною концептуальною лінією людського розвитку ХХІ століття, а тому її реалізація значною мірою залежатиме не тільки від політичної волі держави, але й від ступеню розвитку жіночого руху, його позицій та впливу на прийняття політичних рішень.

У сучасному суспільстві глибоко утвердилося стереотипне уявлення щодо феміністок. Жінки, які боролися за рівноправ'я статей, найчастіше асоціюються із нещасливими в особистому житті, ображеними на чоловіків представницями «слабкої статі», які прагнуть знищити традиційний шлюб, родину та відновити матріархат.

Тоді як фемінізм являв собою значно складнішу ідеологію, у рамках якої існували різноманітні течії та концепції. Прийнято виділяти ліберально-реформістський, радикальний (або радикально-екстремістський) та соціалістичний (марксистський) напрямки фемінізму. Кожний із них об'єднував чимало феміністських організацій та окремих невеликих жіночих груп, які нерідко розходилися між собою у питаннях ідеології, мети та засобів боротьби за гендерну рівність.